

Carmen Sanz Chacón, superdotada, psicòloga especialista en superdotats

M'estimo més no dir la meua edat. **Vaig néixer a Fabero (Lleó) i visc a Madrid.** Sóc psicòloga clínica. **Separada, tinc dues filles i sóc àvia.** Política? **Ajudar a desenvolupar el millor de cadascú. Sóc creient no practicant.** Vaig fundar el centre i la fundació El Mundo del Superdotado

“Tenir intel·ligència superior pot ser una maledicció”

DANI DUCH

Baixa autoestima

Som un combinat de talents i malapteses, i presumir-ne és tan erroni com avergonyir-se'n. Ho he après de Carmen Sanz, que repara l'autoestima destrossada de molts superdotats, acomplexats i fracassats malgrat la seva intel·ligència, ja que l'èxit i el fracàs gairebé sempre depenen de la relació amb els altres. Es tracta, doncs, que cada do ens procuri més felicitat que desgracia. És el que intenta Sanz (Elmundodelsuperdotado.com) i ho explica al llibre *La maldicció de la intel·ligència* (Plataforma), un bon manual per a pares, professors i sanitaris que pot evitar que molts nens superdotats siguin infeliços i que els diagnostiquin trastorns psicopatològics i conductuals indegudament.

La preocupen els superdotats? Acostumen a passar-ho malament. Ser superdotats els reporta infelicitat. La intel·ligència pot ser una maledicció.

Per què?

Una intel·ligència alta et fa diferent, i això acaba per apartar-te dels altres.

Ha estudiat la qüestió?

L'he viscuda: sóc superdotada.

Ja no sé si felicitar-la...

Als 12 anys, perquè les amigues no em marginessin, vaig decidir treure males notes.

I li va anar bé?

No, perquè vivia amb por que m'assenyalessin com a “llesta repel·lent”, ja que abans treia matrícules sense esforçar-m'hi... A la universitat vaig començar a respirar.

I a treure bones notes.

Havia perdut l'hàbit d'estudiar i vaig suspendre a primer. Però vaig remuntar.

Com?

Estava a Enginyeria i vaig trobar gent que tenia els mateixos interessos que jo, i això, el fet de relacionar-m'hi, em va estimular.

Quan es va assabentar que era superdotada?

De petita no em van fer tests. Ho vaig verificar als 30 anys: em vaig fer un test d'intel·ligència, per curiositat: quocient intel·lectual de 168.

Molt alt?

El té una persona de cada mil. I ho vaig voler esbrinar tot sobre la superdotació.

I què va fer?

Vaig conèixer altres superdotats, vaig escoltar els seus problemes, i vaig estudiar la carrera de Psicologia per ajudar-los. Vaig deixar el meu càrrec d'alta executiva a Telefónica per bolcar-m'hi.

I com els ajuda, els superdotats?

Vaig crear un mètode per recuperar autoestima i donar-los eines d'integració social, d'adults. I també ensenyem els joves superdotats a relacionar-se amb la gent.

Un exemple.

Els aconsello que, encara que els avorreixi, mirin la tele i s'informin de banalitats, per poder mantenir converses, relacionar-se, tenir amics, lligar, emparellar-se...

A partir de quin quocient intel·lectual hi ha superdotació?

De 130. Però un nen de 10 anys amb 120 ja pot tenir problemes...

Quants superdotats hi ha?

Es calcula que el 2% de la població: un milió de persones a Espanya..., i la gran majoria no saben que ho són.

Quins indicis els delaten?

El nen superdotat és hipersensible, susceptible, despistat, hiperactiu mental, s'avorreix a classe... i a l'ESO sol fracassar.

I com és això?

No ha hagut d'esforçar-se mai per aprovar. Sense hàbit d'estudi, als 12 anys ensopega... Se sent com l'aneguet lleig, incomprès, potser l'han vexat, criticat... S'aparta i s'aïlla en l'adolescència, just quan ha d'aprendre habilitats socials necessàries per a la vida laboral i personal... I la seva vida fracassa.

Expliqui'm algun cas que hagi tractat.

M'emociona veure arribar una persona de 40 anys desesperada, després d'un intent de suïcidi, ajudar-la... i veure-la ara feliç!

La felicitat.

Però m'afligeixen tants que es queden pel camí, perquè... hi ha força suïcidis...

“Sóc superdotada”, m'ha declarat vostè sense avergonyir-se'n: ajuda, això?

Sí, perquè cal sortir de l'armari, sense vergonya i sense vanitat. És una característica que no et fa millor ni pitjor. No has d'amar ni els teus defectes ni els teus talents!

Bon consell per a tothom.

Sí, és com ser ros o moreno, alt o baix, això no és un mèrit o demèrit, només és un tret.

Per què ens ruboritzta, la intel·ligència?

A Espanya tenim tirada a igualar per baix. Però la igualtat hauria de ser d'oportunitats... i cadascú amb els seus talents. Jo no sé cantar, però no demano al que canta bé que no canti i se n'amagui! Que canti!

Hi ha menys dones superdotades?

Igual, però ningú no s'ocupa de detectar-les, i a més elles tenen més habilitat emocional per emmascarar la seva intel·ligència, i semblar ximpletes i no espantar els homes.

Defineixi intel·ligència.

Capacitat per resoldre problemes i aprendre.

Una capacitat genètica?

Sí en un 90%, i en un 10% depèn de l'entorn, marge que dona molt joc. Un superdotat a la família indica que n'hi ha més! Si els dos progenitors ho són, els fills també.

A quina edat es pot detectar?

A partir dels tres anys.

Què cal fer llavors?

Permetre'ls accelerar cursos, que estiguin amb nens grans: se sentiran en el seu element. I motivar-los. I ensinistrar-los a encaixar crítiques, superar frustracions, i anar ensinistrant-los en habilitats relacionals.

Amb quins resultats?

Seran feliços... i aprofitaríem la seva creativitat: el PIB d'Espanya es triplicaria!

Això seria intel·ligent, sí.

Segons James Flynn, la intel·ligència de la humanitat augmenta tres punts cada decenni: aprenuem a gaudir-ne!, a transmutar més intel·ligència en més felicitat.

VÍCTOR-M. AMELA

Avui 22.30 h

Napoleón

Una superproducció espectacular guanyadora d'1 Emmy

8tv
Oberta a tothom